

มหากุสสปัตถะ วตฺถุ มยา วุจฺจเต ฯ

“ปมาทํ อปฺปมาเทนาคี อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เขตวเน
วิหรนฺโต มหากุสสปัตถเฐ อารพฺภ กเถสิ ฯ

พระเถระตรวจดูสัตว์โลกด้วยทิพพจักขุ

(หน้า ๙๑-๙๒ เอกสมัย ที ทิวเส - ธีโร พาละ อเวกขตฺติ)

เอกสมัย ที ทิวเส เถโร ปิปลิคุหํ วิหรนฺโต ราชคเ
ปิณฑาย จริตฺวา ปจฺจนาถตฺตํ ปิณฑปาตปฏิกฺกนฺโต อาโลกํ
วทฺตฺตฺวา ปมตฺเต จ อปฺปมตฺเต จ อุกกปจฺวิปฺพพตาทีสุ จวนเก
อูปฺปชฺชนเก สตุเต ทิพฺเพน จกฺขฺนา โอลิเกนฺโต นิสฺสีติ ฯ สตุถา
เขตวเน นิสฺสินฺโก ว “เกน นุ โข วิหารเน อชฺช มม ปฺตุโต
กสฺสโป วิหรตฺติ ทิพฺเพน จกฺขฺนา อฺปฺธาเรนฺโต “สตุตํ จุตฺตฺปาตํ
โอลิเกนฺโต วิหรตฺติ ญตฺวา “สตุตํ จุตฺตฺปาโต นาม พุทฺธ-
ธานาปี อปริจฺฉินฺโน, มาตฺตฺกฺจฺฉิยํ ปฏฺิสนฺธิ คเหตุวา มาตาปิตโร
อชานาเปตฺวา จวนกสตุตํ ปริจฺเฉทํ กาคฺตุ น สกฺกา ฯ เต ชานิตฺตํ
ตว อวิสโย, อปฺปมตฺตโก ตว วิสโย, สพฺพโส ปน จวนเต จ
อูปฺปชฺชนเต จ ชานิตฺตํ ปสฺสิตฺตํ พุทฺธานเมว วิสโยติ วตฺวา โอลาสํ
ผริตฺวา สมฺมุเข นิสฺสินฺโน วีย หุตฺวา อิมํ คาถมาห

“ปมาทํ อปฺปมาเทน ยทา นฺนุทฺติ ปณฺฑิตฺโต,
ปณฺฑิตฺตํ ปณฺฑิตฺตํ อโสโก โสกีนํ ปจํ
ปพฺพตฺตฺตฺตํ ภูมฺมภูเจ ธีโร พาละ อเวกขตฺติ ฯ

ตตฺถ นฺนุทฺติ: ยถา นาม โปกฺขรณํ ปวิสฺนตํ นโวทกํ ปุ
ราณทกํ สงฺโฆเกตฺวา ตสฺสโสกาถํ อทตฺวา อตฺตโน มตฺถเกน

ปลายนุตม์ นุทติ นีหฺรติ; เอวเมว ปณฺทิตโต อปฺปมาทลฺกขณฺ
พฺรุหนฺโต ปมาทสฺโสกาสํ อทตฺวา ยทา อปฺปมาทเวเคน ตํ นุทติ
นีหฺรติ; อถ โส ปนฺนุนปมาโท อจฺจุคฺคตฺตเถน ปรีสุทฺธํ ทิปฺพจกฺขุ-
สงฺขาตํ ปญฺญาปาสาทํ ตสฺส อนฺุจฺฉวิกํ ปฏฺิปปทํ ปุเรนฺโต ตาย
ปฏฺิปปทาย นิสฺเสณฺียา ปาสาทํ วีย อารุຍฺห ปหฺินโสภสฺลตฺตาย
อโสโก อปฺปหฺินโสภสฺลตฺตาย โสภินฺี ปชํ สตฺตนิคายํ จวมาณญจ
อุปฺปชฺชมาณญจ ทิปฺพจกฺขุณา อเวภฺขติ ปสฺสติ ฯ ยถา กิํ?
ปพฺพตฺตฺถโจว ภูมฺมภูเจติ: ปพฺพตฺตฺถนฺิฏฺฐจิตฺโต ภูมฺมียํ จิตฺเต อุปฺริ-
ปาสาเท วา จิตฺโต ปาสาทปรีเวณฺเณ จิตฺเต อภิกฺขเณน อเวภฺขติ; ตถา
โสภี ธีโร ปณฺทิตโต มหาชฺีณาสโว อสมฺมุจฺฉินฺนวณฺฺณภูพฺีเช พาลเ
จวฺนเต จ อุปฺปชฺชนฺเต จ อภิกฺขเณน อเวภฺขตีติ ฯ

คาลาปรีโยसानเ พหุ โสตาปตฺติผลาทีนฺิ สจฺฉนฺิกริํสูติ ฯ

มหากสฺสปตฺเถร วตฺถุ ฯ
